

ÖZEL GEREKSİNİMLİ ÖĞRENCİLER İÇİN OKUL POLİTİKASI

İLKELERİMİZ VE AMAÇLARIMIZ

'Her insan farklı ve özeldir. Doğuştan gelen ve sonrasından gelişen özellikleriyle eşsizdir. Gelişen dünya ile teknolojiadaki hızlı değişim bilgi ve kültür paylaşımını arttırmakla birlikte hayatın tüm alanlarında farklı ihtiyaçların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin bu değişim sürecinde var olan ihtiyaçlarına çözüm üretebilecek yeni politikaların hayata geçirilmesi önem arz etmektedir. (15 Eylül 2022 Milli Eğitim Bakanlığı –özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin yasal hakları kitabı)

Türk Millî Eğitiminin genel amaç ve temel ilkeleri esas alınarak; özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin eğitim ihtiyaçları, yeterlilikleri, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda kapasitelerini en üst düzeyde kullanmaları, üst öğrenime, meslek hayatına ve toplumsal yaşama hazırlanmalarını amaçlamaktayız.

Okul idare –öğretmen ve öğrenci ve velileri ile işbirliği içinde özel gereksinimli öğrencilerin sosyal duygusal ve akademik yönden gelişimlerine destek olmak için gerekli okul ortamını oluşturmayı amaçlamaktayız.

Bireysel farklılıkları, gelişim özellikleri ve eğitim ihtiyaçları dikkate alınarak eğitim hizmeti sunulması için gerekli önlemleri alınarak Özel eğitim ihtiyacı olan bireyler için BEP geliştirilmesi ve eğitim programlarının bireyselleştirilerek uygulanmasını amaçlıyoruz.

YASAL DAYANAKLARI:

- T.C. Anayasası (18.10.1982 tarihli ve 17863 sayılı) T.C. Anayasası 10'uncu maddesinde "Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz." ve 42'nci maddesinde "Devlet, durumları sebebiyle özel eğitime ihtiyacı olanları topluma yararlı kılacak tedbirleri alır." şeklinde düzenlenmiş olup engelli bireylere pozitif ayrımcılık yapılmasının eşitliğe aykırılık oluşturmayacağı Anayasa ile güvence altına alınmıştır.
- 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu (24.6.1973 tarihli ve 1739 sayılı) 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nun 4'üncü maddesinde "Eğitim kurumları dil, ırk, cinsiyet, engellilik ve din ayırımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz." Ayrıca 8'inci maddesinde "Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır." ibaresi yer almakta olup herkesin eğitim hakkından yararlanmasını sağlar
- ÖZEL EĞİTİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ (07.07.2018 TARİH VE 30471 SAYILI) EĞİTSEL DEĞERLENDİRME Bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmiş eğitim programları ve özel olarak yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülen eğitime özel eğitim denir. Özel eğitim ihtiyacı olan bireylerin her tür ve kademedede

diğer bireylerle karşılıklı etkileşim içinde bulunmalarını ve eğitim amaçlarını en üst düzeyde gerçekleştirmelerini sağlamak amacıyla bu bireylere destek eğitim hizmetleri de sunularak akranlarıyla birlikte tam zamanlı ya da özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak verilen eğitime kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim denir.

- **Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği (26.07.2014 tarihli ve 29072 sayılı)**
Şehit, harp malûlü ve muharip gazi çocukları, millî sporcu olan çocuklar, özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar ile 08.03.2012 tarihli ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun, 24.05.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu, 03.07.2005 tarihli ve 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu kapsamındaki çocukların nakilleri, durumlarını belgelendirmeleri şartıyla kontenjan şartı aranmadan ve ulusal adres veri tabanındaki adreslerine bakılmaksızın istedikleri okula yapılır. Sağlık durumları veya bedensel engelleri nedeniyle uygulamalı derslere giremeyecek durumda olan öğrenciler, bu durumlarını sağlık kurum ve kuruluşlarından alacakları raporla belgelendirmeleri kaydıyla, rapor süresince bu derslerde raporda belirtilen faaliyetlerden sorumlu tutulmazlar. Dersin özelliğine ve katıldıkları etkinliklere göre değerlendirilerek gerekli yerlerde raporlu oldukları belirtilir. Öğretmenlerden engelli olanlar, engelli çocuğu bulunanlar ve bakmakla yükümlü olduğu engelli birey bulunanlara nöbet görevi verilmez. Ancak bu durumdaki öğretmenlere istemeleri hâlinde, gün tercihlerine öncelik verilerek nöbet görevi verilir. Okul öncesi eğitim öğrencilerinden durumlarını belgelendirmeleri kaydıyla şehit, harp malûlü ve muharip gazi çocukları ile okul öğrenci kontenjanının 1/10'u oranındaki yoksul aile çocuklarından ücret alınmayacağı Yönetmeliğin 68'inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer almakta olup aynı fıkranın devamında bu durumdaki çocuklardan engelli olanlara öncelik tanınır.
- **Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği (07.09.2013 tarihli ve 28758 sayılı)**
Kaynaştırma/Bütünleştirme Yoluyla Eğitim Uygulamaları Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler kayıtlı buldukları okulda uygulanan eğitim programını takip ederler. Öğrencilerin takip ettikleri programlar temel alınarak bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) hazırlanması ve bu okullarda bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi oluşturulması zorunludur. İlköğretim programını tamamlayan özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim alacak öğrencilerin, geçerli "Engelli Sağlık Kurulu Raporu" ve ortaöğretim kademesine yönelik "Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu Raporu" doğrultusunda ikamet adresleri, engel durumu ve özellikleri dikkate alınarak Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nin ilgili hükümleri çerçevesinde her bir şubede iki öğrenciyi geçmeyecek şekilde ortaöğretim kayıt alanı içinde tercihe bağlı olarak öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmesini sağlar. Ancak beceri/yetenek sınavıyla öğrenci alan okullara yerleştirilecek öğrenciler ilgili okul müdürlüklerince oluşturulan komisyon tarafından kendi aralarında beceri/ yetenek sınavına alınır ve başarılı olanların kayıtları yapılır. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin meslek alanı ve dalına yönlendirilmesinde öğrencilerin yetenekleri, sağlık ve engel durumları ile özellikleri dikkate alınır. Bu öğrencilerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) geliştirme biriminin önerisi ve öğrenci yerleştirme ve nakil komisyonunun kararı doğrultusunda alan ve dal tercihi yapmaları sağlanır. Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı'nda (BEP) yer alan amaçlar esas alınır. Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme uygulamaları yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerle özel yetenekli öğrencilere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için okulun bünyesinde destek eğitim odası açılır.

GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde (2018) belirtildiği gibi, BEP geliştirme birimi okul müdürü veya müdür yardımcısı başkanlığında,

1. Öğrencinin velisi (anne/baba/yasal vasi)
2. Öğrencinin sınıf öğretmeni
3. Öğrencinin dersini okutan alan öğretmenleri
4. Rehber öğretmen/psikolojik danışman
5. Gerektiğinde özel eğitim değerlendirme kurulundan bir üye
6. Öğrencinin kendisi

Mesleki eğitim veren özel eğitim okullarında meslek derslerini okutan bir alan öğretmeninden oluşur.

Ayrıca okul dışından uzmanların görüşlerine ihtiyaç duyulması halinde öğrencinin destek hizmet aldığı kişiler (fizyoterapist, psikolog vb.) BEP geliştirme birimi toplantılarına görüş ve önerilerine başvurmak amacıyla davet edilebilir.

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği'nde (2018) BEP Geliştirme Biriminin görevleri şunlardır:

1. BEP'in hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi ile ilgili çalışmalarda koordinasyonu sağlamak
2. Öğrencinin tüm gelişim alanlarındaki özellikleri ile eğitim ihtiyaçları doğrultusunda BEP'inde değişiklik ve düzenlemeler yapmak
3. Eğitim ortamlarının düzenlenmesi, materyal geliştirilmesi ve temini konusunda okul yönetimine ve öğretmenlere önerilerde bulunmak
4. Okuldaki diğer birim ve kurullarla iş birliği yapmak
5. Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerden destek eğitim odasında eğitim alacak öğrencileri, eğitim hizmeti sunulacak dersleri ve haftalık ders saati sayısını belirlemek
6. İlköğretim ya da mesleki ve teknik ortaöğretim programlarının uygulandığı özel eğitim okullarında ya da bu programların uygulandığı özel eğitim sınıflarında eğitimlerini sürdüren öğrencilerden tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitime uygun olanları belirlemek ve okul yönetimine bildirmek
7. Öğretim ve değerlendirmede kullanılacak yöntem ve teknikler ile öğretim materyallerini belirlemek
8. Özel eğitim sınıflarına kayıtlı öğrencilerden yetersizliği olmayan akranlarıyla bir arada eğitim alacak öğrencileri belirlemek ve katılacakları dersler ile saatlerini planlamak
9. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerden sınavlarda refakat edilmesi gerekenleri belirlemek
10. Özel eğitim programı uygulayan okullardaki öğrencilerden grup eğitime uyum sağlayamayanların grup eğitime hazırlanması amacıyla bire bir eğitime başlamasına ve bire bir eğitimin sona erdirilmesine karar vermek
11. Velinin yazılı talebi üzerine, ilkokulda öğrencilerin bir defaya mahsus olmak üzere sınıf tekrarı yapmasına karar vermek
12. Farklı sebeplerle okula başlaması gecikmiş olan ve il veya ilçe özel eğitim hizmetleri kurulu kararıyla ilköğretim kademesinde özel eğitim programı uygulayan okul ya da bu programların uygulandığı özel eğitim sınıflarına devam etmesine karar verilen öğrencilerin; yaş, gelişim özellikleri ve eğitim performansına uygun kademedeki sınıfa yerleştirilmesine karar vermek
13. Okuldaki diğer kurul ve birimlerle iş birliği içinde çalışmak.

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarında başarının değerlendirilmesi

- MADDE 24 – (1)** Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerine devam eden öğrencilerin başarılarının değerlendirilmesinde kayıtlı olduğu okulda uygulanan mevzuatın yanında aşağıdaki hususlar da dikkate alınır:
- Öğrencilerin başarıları BEP'lerine göre değerlendirilir.
 - Tüm ölçme ve değerlendirme süreçlerinde öğrencilerin yetersizlik türü, gelişim özellikleri ve eğitim performansları doğrultusunda süre, ortam, yöntem, cihaz ve materyallerde düzenlemeler yapılarak gerekli tedbirler alınır.
 - Özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için merkezi sistem sınavlarında gerekli tedbirler alınır.
 - İşitme yetersizliği, zihinsel yetersizliği veya otizmi olan öğrenciler, her tür ve kademedede velinin yazılı talebi ve BEP geliştirme biriminin kararı doğrultusunda yabancı dil dersinden muaf tutulabilirler. Bu öğrenciler merkezi sistem sınavlarında, yabancı dil dersi sınavından muaf tutulurlar. Öğrencilerin yabancı dil dersinden muaf olma durumu okul yönetimi tarafından e-Okul sistemine işlenir.
 - Görme yetersizliği olan öğrenciler için resim, şekil ve grafik içeren sorular kabartma olarak, betimlenerek veya bu soruların yerine eş değer sorular hazırlanarak değerlendirme yapılır.
 - Motor becerilerde yetersizliği olan öğrenciler velinin yazılı talebi doğrultusunda motor beceri gerektiren derslerin uygulamalı bölümlerinden muaf tutulurlar.

OKULUMUZDA KAYNAŞTIRMA/BÜTÜNLEŞTİRME YOLUYLA EĞİTİM UYGULAMALARI

- Her öğrenci değerlidir ,özeldir ilkesinden yola çıkarak özel gereksinimli öğrencilerimizin güçlü ve zayıf yönlerinin tanımlanmasının sağlanması
- Güçlü ve zayıf yönlerini destekleyici geliştirici okul içi ve dışı düzenlenen sosyal sportif, kültürel etkinliklere yönlendirilmesi ve takiplerinin sağlanması
- Ailelerin, çocuklarının özelliklerine uygun destekleyici davranışlar geliştirmelerine yönelik bilgilendirmelerin yapılması
- Özel gün haftalarda tüm öğrencilerimize ve okul personeli(idare,öğretmen ve yardımcı personel , kantin ve yemekhane görevlileri, servis personeli) ve velilere yönelik farkındalık sağlamak amaçlı çalışmalar yapılması

Ay	Gün-Hafta	Özel Gün ve Haftalar
Ekim	İlk Hafta	Disleksi Haftası
Aralık	3 Aralık	Dünya Engelliler Günü
Nisan	2 Nisan	Otizm Günü
Mayıs	10-16 Mayıs	Engelliler Haftası

- Özel gereksinimli öğrencilerin, ihmal ve istismar ,akran zorbalığı risklerine karşı gerekli her tür önlemlerin alınmasına yönelik çalışmalar düzenlenmesi.